

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สิทธิในการรับทราบข้อกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 : ศึกษาการดำเนินคดีอาญาเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ชื่อผู้เขียน	ชัยณรงค์ เตโซ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อาทิ ลักษณะคดีที่แตกต่างกัน โดยมีลักษณะของการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อน ความยุ่งยากในการรวบรวมพยานหลักฐาน สถานะของผู้ถูกกล่าวหาที่แตกต่างกัน และความเสียหายจากการกระทำความผิด จึงทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จำต้องมีมาตรการพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

การแจ้งข้อกล่าวหาในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวิธีการที่แตกต่างไปจากการแจ้งข้อกล่าวหาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับซึ่งได้รับแนวคิดมาจากการแจ้งข้อกล่าวหาในการสอบสวนทางวินัยของข้าราชการพลเรือน กล่าวคือ หากผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหาตามกำหนดนัดหรือไม่ได้รับหนังสือแจ้งให้มารับทราบข้อกล่าวหา ให้ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาไปให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หากล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว แม้ไม่ได้รับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาคืนหรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา กฎหมายให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหาเมื่ออัยการสูงสุดจะฟ้องคดีต้องจัดให้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องคดี หากได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้วจะมีเพียงการแจ้งข้อกล่าวหาในชั้นจับกุมเท่านั้น โดยไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การจากผู้ถูกกล่าวหาในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีก จึงเกิดปัญหาว่าผู้ถูกกล่าวหาอาจไม่ได้ถูกสอบปากคำและแจ้งข้อกล่าวหาต่อหน้า ซึ่งเป็นการกระทบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา และทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่ได้รับฟังความทุกฝ่ายอย่างแท้จริง แม้วิธีการแจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าว มีเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงที่ถือว่าเป็นมาตรการ

พิเศษ แต่สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ก็ควรจะได้รับคุ้มครองเช่นเดียวกับมาตรฐานในการดำเนินคดีอาญาโดยทั่วไป อย่างไรก็ตามหากจะฟ้องคดีต้องมีตัวผู้ถูกกล่าวหาเสมอ เมื่อได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ก็ควรที่จะทำการแจ้งข้อกล่าวหาและถามคำให้การผู้ถูกกล่าวหาก่อน เพื่อความสมบูรณ์ในการไต่สวนข้อเท็จจริง และเป็นไปตามหลักฟังความทุกฝ่ายอย่างแท้จริง อีกทั้งยังทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถจัดให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อส่งตัวให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีต่อไป เพราะเหตุที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีหรือไม่สามารถหาตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ อัยการสูงสุดก็ไม่สามารถดำเนินการฟ้องคดีอาญาเป็นผลให้คดีดังกล่าวไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ เป็นเหตุให้การไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียเปล่า และหากผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีหรือไม่สามารถจัดให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ เป็นระยะเวลานานจนทำให้คดีขาดอายุความ จะเกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรมได้ และด้วยเหตุที่การดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไป ควรกำหนดวิธีการฟ้องคดีโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาโดยถือว่าเป็นผู้ถูกกล่าวหาสิทธิในการต่อสู้คดีและปฏิเสธกระบวนการยุติธรรม ซึ่งวิธีการนี้จะเป็นการแก้ปัญหาการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาในการดำเนินคดี ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการที่สอดคล้องกับคดีที่มีลักษณะพิเศษอย่างเช่นคดีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.